

ENERGIE KRIJGEN EN IETS DOEN VOOR EEN ANDER

Candea staat deze week in het teken van je inzetten voor een ander. Zo zijn leerlingen van de locatie Eltensestraat druk met kerstpakketten voor de dak- en thuislozenopvang. Maar in deze Candea Nieuws zoomen we in op een actie van de havo- en vwo-bovenbouw op de locatie Saturnus. Ze organiseren allerlei activiteiten om zoveel mogelijk geld in te zamelen voor Serious Request 2025 oftewel het Glazen Huis van radiozender 3FM.

Het goede doel is dit jaar *Spiëren voor Spiëren* en het Glazen Huis staat in Den Bosch. Maar Candea heeft een mini-Glazen Huis op het podium van de aula op de locatie Saturnus. Docent Bram Schleedoorn (economie en bedrijfsconomie) is één van de initiatiefnemers. "We hebben

in de week voor Kerstmis om het jaar een activiteit binnen of buiten de school. Dit jaar blijven we 'thuis' en zijn we op zoek gegaan naar iets waarvan leerlingen en docenten energie krijgen en dat iets toevoegt aan de maatschappij." De keuze is gevallen op Serious Request van 3FM, een actie die door corona even minder liep, maar volgens Bram nu weer helemaal in de lift zit en met Spiëren voor Spiëren een goed doel heeft dat veel mensen aanspreekt. Het mini-Glazen Huis is maandag 15 december geopend en blijft staan tot en met donderdag 18 december. Overdag zitten er elk uur andere docenten en leerlingen in om plaatjes te draaien. Eten en drinken zijn uiteraard taboe.

De actieweek werkt toe naar de grote wintermarkt op donderdag. Iedere mentorklas heeft een eigen kraampje om geld in te zamelen. Daarnaast is net zoals ieder jaar de voedselbank aanwezig op Candea. "Van de leerlingen ver-

in the picture

'ZE WILLEN ECHT DAT JE EEN OPLEIDING Kiest DIE BIJ JE PAST'

Het is een heel belangrijk onderdeel van het onderwijs op Candea, je bent er als leerling ontzettend druk mee, maar een cijfer krijg je er niet voor: het kiezen van een vervolgopleiding voor ná de middelbare school. Florian Groen uit 4-havo zoekt een opleiding, waarin ze haar creativiteit kwijt kan maar waarmee ze later ook een goede baan kan vinden.

Je hebt leerlingen die precies weten wat ze later willen, leerlingen die nog geen flauw idee hebben en een groep die daar tussenin zit. Tot die laatste groep behoort Florian. Ze doet het profiel *economie & maatschappij* en is graag creatief bezig. Vandaar dat ze tekenen als examenvak heeft gekozen. Maar tekendocent worden, ziet ze niet zitten en ook de kunstacademie heeft ze doorgestreep. "Alleen het topje van de ijsberg kan echt van kunst leven. Ik wil later een goed inkomen, dus tekenen zal voor mij waarschijnlijk een hobby blijven."

Dat betekent dat Florian haar creativiteit op een andere manier tot uiting wil laten komen. Bij die zoektocht kijkt ze heel breed. Deze maand stond in 4-havo een bezoek aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) op het programma. Florian koos voor een kennismaking met drie opleidingen: pedagogiek, social work en toegepaste psychologie. "Het was zeker interessant, maar het is heel moeilijk om nu al een keuze te maken. Ik ga in januari nog kijken bij de mbo-opleidingen fashion & design en grafische vormgeving. Die passen beter bij mijn creativiteit, maar met het havo-diploma wil ik eigenlijk liever naar het hbo." Florian vindt het kiezen van een vervolgo-

opleiding best ingewikkeld. Ze is dan ook blij met de begeleiding vanuit school. "De decaan en de mentoren helpen je echt en ze willen zeker weten dat je ermee bezig bent. Zo'n bezoek aan de HAN wordt op school voorbereid en je moet er ook een verslagje van maken." Heel enthousiast is Florian over het speeddaten met allerlei beroepsbeoefenaren in hotel Van der Valk. "In de derde klas wordt dat sterk aanbevolen. Ik heb er veel mensen gesproken en best een aantal beroepen kunnen afvinken. Dat helpt bij het kiezen van wat je wél wilt." Tot slot krijgt Florian ook hulp van haar ouders. "Ze zijn heel geïnteresseerd en gaan mee naar open dagen. Dat vind ik fijn." Wij denken dat het Florian met zoveel hulp-troepen vast lukt om een opleiding te vinden die helemaal bij haar past.

Vraagjes aan Florian

- Waarom Candea?** Dichtbij en op de open dag voelde het meteen fijn en vertrouwd.
- Leukste dag?** Vrijdag, want dan is de week bijna om en heb ik twee uur tekenen.
- Wat voor leerling ben jij?** Wel serieus en met discipline. Ik doe actief mee aan de les.
- Hoe zou jij lesgeven?** Niet streng. Ik zou leerlingen serieus nemen en meedenkend zijn als er een probleem is.
- Is Candea wat je had verwacht?** Ja, maar er zijn wel een paar dingen veranderd, zoals de vergroening van het schoolplein en... het telefoonverbod.
- Leukste herinnering tot nu toe?** Vorig jaar met 3-havo in de activiteitenweek naar Walibi. Dat was echt heel leuk, maar ik ben niet in de achtbaan geweest.

wachten we dat ze iets doen of bedenken voor de actie. Wat mogen ze helemaal zelf weten. Taarten bakken, push-ups doen, een FIFA-toernooi organiseren, flessen inleveren... het mag allemaal", licht Bram toe.

Het leuke is dat best veel leerlingen al vóór de actieweek in touw waren. Bijvoorbeeld Jessy Vedder (5-havo). Zij verkoopt met een groepje uit haar klas zuurstokken met nieuwjaarswensen. "Het is een variant op de Valentijnsactie die we ieder jaar op school hebben. Dan kun je een roos kopen bij de conciërge en een kaartje aan iemand schrijven." Jessy verwacht veel animo, want de zuurstok kost maar één euro en een nieuwjaarswens is natuurlijk sneller geschreven dan een Valentijnsberichtje. Jessy kende Serious Request niet, maar ze staat helemaal achter de invulling van de week voor Kerstmis. "Ik vind het leuk om met een gezamenlijke activiteit het nieuwe jaar in te gaan en met een goed doel erbij sla je twee vliegen in één klap. Het is fijn dat we zelfs iets mogen bedenken en niet verplicht rondjes buiten in de kou hoeven te lopen. Volgens mij zijn best veel leerlingen er actief mee bezig. Ik hoor van niemand dat ze er geen zin in hebben."

WINTERMARKT: IEDEREEN IS WELKOM

De wintermarkt op donderdag duurt van 16.00 tot 19.00 uur. Iedereen is van harte welkom, dus ook ouders of mensen die het gewoon leuk vinden om te komen kijken naar wat de leerlingen en docenten allemaal bedacht hebben. Er zijn hapjes en drankjes, er worden kerstproducten verkocht en er zijn optredens. Aan het einde wordt de opbrengst bekendgemaakt. Vrijdagochtend brengen enkele leerlingen en docenten de cheque naar het echte Glazen Huis in Den Bosch. Bram Schleedoorn waagt zich niet aan een voorspelling van de opbrengst. "Het is de eerste keer, dus ik heb geen idee." Wilt u na lezing van dit artikel bijdragen? Scan dan de QR-code. Alvast bedankt! Tijdens de wintermarkt kan alleen via een QR-code betaald worden en dus niet contant.

SCAN DE QR-CODE

column

BEDANKT!

December is terugblikken. Kijk ik naar Candea, dan denk ik aan collega's die na vele jaren afscheid hebben genomen of dat binnenkort doen. En dan denk ik automatisch aan de mooie dingen die ze achterlaten: spraakmakende musicals, een onderwijsvernieuwing als het technasium, het populaire vak *bewegen, sport & maatschappij*, de vergroende schoolpleinen en ik weet niet hoeveel klusjes in de gebouwen. Maar ik denk ook aan het begrip en het hart voor onze leerlingen in de helpdesk. We gaan deze collega's enorm missen, maar gelukkig is december ook vooruitkijken. Dan zie ik dat alweer gewerkt wordt aan een musical, dat een docent met zijn leerlingen een smaaktuintje heeft aangeplant waar we veel plezier aan gaan beleven en dat een kledingmarkt voor leerlingen wordt georganiseerd. Conclusie: dat wat Candea kenmerkt, is doorgegeven. Mooier kan het niet. Ik wens iedereen fijne feestdagen. Tot volgend jaar!

DEBBY KOK rector

AGENDA

17 dec. Eindejaarsmarkt 2-vmbo/mavo (Eltensestraat, 19.00-20.00 uur). 18 dec. Eindejaarsviering lj. 3 t/m 6. 19 dec. Eindejaarsviering lj. 1 en lj. 2- en 3-havo/vwo. Vanaf 12.30 uur kerstvakantie (t/m 2 jan.). 5 jan. Studiedag (alle leerlingen vrij).

De opening van het smaaktuintje met linksachter docent Guus Veldkamp. Voor v.l.n.r. de leerlingen Dalani Hakkert, Joliene Koenraad, Alice Premchand en Bradley van Dijk.

SMAAKTUINTJE: LEKKER EN LEERZAAM

Een hoek van het schoolplein vol eetbare planten... Alsof scholieren daar in de pauze op zitten te wachten. Maar dat is volgens biologiedocent Guus Veldkamp ook helemaal niet het doel van het smaaktuintje op het vergroende schoolplein van de locatie Eltensestraat.

Toen de plannen voor het schoolplein werden bedacht, zag Guus meteen mogelijkheden voor zijn vak: "Je wilt als biologiedocent je leerlingen af en toe mee naar buiten kunnen nemen. Iets in het echt zien, zegt veel meer dan plaatjes in een boek." Guus wil met het smaaktuintje in de eerste plaats laten zien waar voedsel vandaan komt. "Veel leerlingen hebben er niet echt een beeld bij dat wat je in de supermarkt koopt afkomstig is uit de natuur. Dat kunnen ze nu in ons smaaktuintje met eigen ogen zien. Er staan zo'n dertig eetbare plantensoorten, van wortels die onder de grond groeien tot appels die aan de boom hangen." Een tweede 'leerdoel' is aandacht voor het belang van biodiversiteit, want niet alleen mensen maar ook bijvoorbeeld vogels en insecten zijn afhankelijk van wat er groeit in de natuur. Het tuintje is ongeveer net zo groot als een forse woonkamer, maar het heeft wel de vijf 'beplantingslagen'

van een voedselbos: bodembedekkers, lage planten, heesters, klimplanten en bomen. "Het houdt zich daarmee zelf in stand. Bemesten is niet nodig", vertelt Guus. Maar het tuintje moet wel onderhouden worden. Wat Guus betreft wordt dat een nieuwe maatwerkles voor de vmbo- en mavo-onderbouw. "Wie zich inschrijft gaat negen weken tijdens de maatwerkuren aan de slag in het smaaktuintje. Sommige leerlingen hebben thuis een moestuintje, maar voor anderen zal het helemaal nieuw zijn. Ik hoop dat het straks echt iets van ons allemaal is."

SAMENWERKING MET IVN

Het smaaktuintje is aangelegd in samenwerking met IVN Natuureducatie. De officiële opening was op donderdag 4 december. Guus mocht als initiatiefnemer een informatiebord onthullen met een plattegrond waarop precies staat waar de eetbare planten te vinden zijn. Daarna hebben mavo-eerstklassers alles zelf aangeplant en appels gepoft. Die kwamen uiteraard nog niet uit het tuintje. "Voor dat we kunnen oogsten, moet alles nog behoorlijk groeien, maar de leerlingen konden wel over het blad van de colaplant wrijven en zo ontdekken dat het echt naar cola smaakt. Dat vonden ze heel leuk."